

2023-10-03

Informationsklass: Publik

Dagvattenhantering i ledamotshuset

Bakgrund

Riksdagens ledamotshus i kvarteret Mars och Vulcanus uppfördes på 1930-talet. Byggnaden genomgick 2019–2022 en totalrenovering då säkerheten behövde höjas och de tekniska systemen var uttjänta. Vid ombyggnaden har målet varit att skapa en säkrare och modernare kontorsbyggnad anpassad till riksdagens verksamhet med beaktande av byggnadens kulturhistoriska och arkitektoniska värden.

Bygglovet för den tillbyggnad som uppförts har upphävts av Mark- och miljöoverdomstolen med hänvisning till planens kulturmiljöbestämmelser. Det framgår av domen att det inte går att göra andra intresseavvägningar än de som kommit till uttryck i detaljplan. Riksdagsförvaltningen har därför ansökt om ändring av planen. Planändringen berör endast en mindre del av gällande detaljplan för ledamotshuset – den västra gården där tillbyggnaden redan uppförts och kvarvarande gård.

Under samrådet för planändringen har Länsstyrelsen efterlyst redogörelse för, och bedömning av, planens påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten. I denna promemoria ges en beskrivning av kvarterets förutsättningar för dagvattenhantering, genomförda åtgärder vid ombyggnaden och vilka konsekvenser det får för uppfyllandet av miljökvalitetsnormer.

Förutsättningar

Miljökvalitetsnormer för vatten

Planändringsområdet ligger inom avrinningsområdet för Norrström (SE61000), delområde Mälaren-Riddarfjärden som inte har tillfredsställande ekologisk status och inte uppnår god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormer som ska uppnås är måttlig ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus 2027.

Planändringsområdet omfattar cirka 500 kvadratmeter och utgör en liten del av gällande detaljplan för kv Mars och Vulcanus, se röd markering på bild sid 2.

Geografiskt ligger kvarteret inom avrinningsområdet Mälaren-Riddarfjärden.

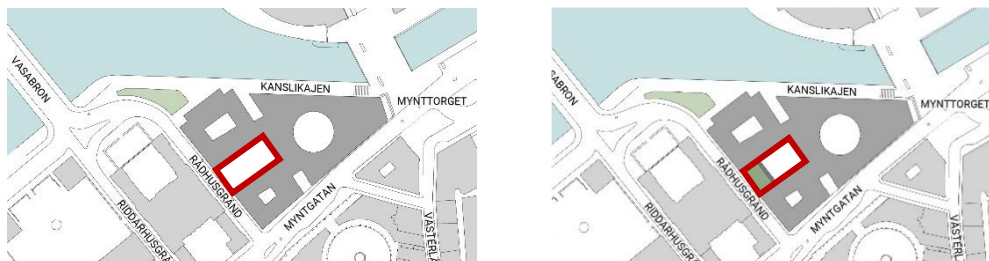
Dagvattnet leds emellertid till ett kombinerat ledningsnät (rött i bilden nedan).

Det innebär att dagvatten från kvarteret inklusive planändringsområdet inte tillförs Riddarfjärden utan leds till reningsverket Norra Henriksdal med Saltsjön som mottagande vattenförekomst.

Kvarteret Mars och Vulcanus bebyggelse och dagvattenhantering

Kvarteret har från 1930-talet varit till största delen bebyggt, se vänstra bilden nedan. Taken från början har varit kopparklädda. Obebyggda gårdsytor har varit hårdgjorda. Allt dagvatten har utan filtrering letts i kombiledningar till reningsverk.

Området för planändring är markerat med rött. Till vänster för utbyggnad, till höger efter.

Konsekvenser av detaljplaneändringen

Den gällande detaljplanen har byggrätt över hela kvarteret. Med förslaget till detaljplaneändring delas västra gården upp i en del som får bebyggas och den kvarvarande delen där byggnad inte får uppföras enligt planbestämmelse.

Ändringen av detaljplanen som sådan bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten negativt eftersom ändringen bland annat syftar till att minska den befintliga byggrätten jämfört med gällande plan.

Konsekvenser av utbyggnaden

Den senaste om- och tillbyggnaden gjordes med gällande plans byggrätt. Inom detaljplaneändringsområdet uppfördes en tillbyggnad i två höjder, se högra bilden ovan. För anpassning till kulturmiljön fick högdelen ett förpatinerat koppertak. Taket på lågdelen mot gården belades med ett substrat och stenkross för fördröjning av dagvattnet.

Vid byggnationen var det ett krav för hela kvarteret att det dagvatten som leds genom byggnaden skulle renas. För tillbyggnaden valdes endast sådan invändig takavvattning. Detta takvatten leds till två nya brunnar i Kanslikajen för filtrering av tungmetaller och avskiljande av eventuell olja. Brunnarna tar även hand om dagvatten från mark och delar av de äldre taken vilket är en förbättring jämfört med situationen innan utbyggnaden. Från brunnarna leds vattnet vidare i kombinerad dag- och spillvattenledning till reningsverket i Henriksdal. I samband med projektering och byggnation hade Riksdagsförvaltningen kontakt med Stockholm Vatten och Avfall som godkände lösningarna.

Utbyggnaden inom området för detaljplaneändringen bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten negativt eftersom takvattnet från utbyggnaden i hög grad renas från tungmetaller.